

בְּפוֹתֵיא. וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא. וְרוּזָא דָּא ז' מֵאַתּוּן זְעִירִין.
רְשִׁימָא חַד בְּאַרְכָּא, וְתֵרִין תֵּרִין בְּפוֹתֵיא. מֵאַרְחָא,
יִשְׁמַע מְלִין בְּזִמְן קָרִיב, וְלִית לֵיה בְּהוּ
תוּעֵלְתָא. אַרְבַּע רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא, וְד' רְשִׁימִין בְּפוֹתֵיא,
אַרְחָא אֲזַדְמִן לֵיה בְּטֶרַח סָגִי, וְלִסּוּפָא לְתוּעֵלְתֵיה. וְרוּזָא
דָּא ז' מֵאַתּוּן אֲמֻצְעֵיין, דִּבִּין זְעִירִין וְרַבְרַבִּין.
חֲמִישׁ זְעִירִין רְשִׁימִין בְּפוֹתֵיא לְתַתָּא, וְאַרְבַּע בְּפוֹתֵיא
לְעֵילָא, וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא. נִיחָא לֵיה בְּבֵיתֵיה,
וְעֻצְלָא אִיהוּ. וְאַרְחָא הוּת מְתַתְקֵנָא קָמִיה, וְלֹא בְּעֵי
לְמַעַבְד. וְאִי יַעֲבֵד, יִצְלַח בְּהוּא אַרְחָא, אֲבָל לָא עֲבִיד
לֵיה, וְעֻצְלָא הוּי וְרוּזָא דָּא ז' דֵּאִיהִי פְּשׁוּטָה.
בְּאַצְבָּעָא דְאַמְצְעִיתָא, הֵאִי אֲצַבָּעָא קִימָא, לְמַעַבְד
עוּבְדָא הֵהוּא דְחָשִׁיב. אִי שְׂרֻטוּטָא חֲדָא
קִימָא בְּאַרְכָּא, בֵּין שְׂרֻטוּטֵי דְפוֹתֵיא, הֵאִי חָשֵׁב
מִחְשָׁבִין, וְאַסְתְּלֵקֵן מִנֵּיה, וְדַחִיל וְלֹא עֲבִיד, וְהֵהוּא
מִחְשָׁבָה לָא אֲתַעֲבִיד כְּלָל.
אִי תֵּרִין שְׂרֻטוּטִין בְּאַרְכָּא, דְקִימִין כַּד אֲתַפְּשֵׁט מִשְׁכָּא
לְאַחוּרָא. הֵאִי לָאו בֵּיה מִחְשָׁבִין, וְחָשִׁיב מִחְשָׁבִין
לְפּוּם שַׁעְתָּא, וְאַתַּעֲבִיד, וְלֹא מִחְשָׁבָה דְהִרְהֵר בֵּיה כְּלָל,
אַלָּא מִחְשָׁבָה דֵּאִיהוּ בְּבֵהִילוֹ וּזְעִירָא, אֲבָל הִרְהוּרָא
וּמִחְשָׁבָה לָא.

וְאִי תִלַּת רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא. וּבְפוּתִיא תְרִין אוּ תִלַּת, כִּד
 אֶתְפֹּשֵׁט מִשְׁכָּא לְאַחוּרָא. הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ דְּאִיהוּ
 פְּקִיחָא, וְחָשִׁיב מִחֻשְׁבִּין, וְכָל אִינוּן מִחֻשְׁבִּין דְּאִינוּן
 לְסִטְרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶתְקִימָן בִּידֵיהּ, וּמִחֻשְׁבִּין
 אַחֲרָנִין לְאוּ הִכִּי.

אִי אַרְבַּע אוּ חֲמִשָּׁה בְּאַרְכָּא, בְּאֶתְפֹּשֵׁטוֹ דְּמִשְׁכָּא
 כִּדְקָאמְרוּן, ^(דָּא אִיהוּ) כִּד שָׂרְאן עַל פּוּתִיא, בְּתִלַּת, אוּ
 בְּאַרְבַּע, אוּ מִתְרִין וְלִהְלֵאָהּ. דָּא בַר נָשׁ דְּמִחֻשְׁבִּין
 לְאַבְאָשָׁא, וְאַשְׁתַּבַּח בְּהוּ. וְדִיקְנָה וּגְבִינִי עֵינוּי סוּמְקִין,
 מִחֻשְׁבִּין לְבִישׁ וְאַשְׁתַּבַּח בְּהוּ. קֶצְרָא דִּיּוּמִין אִיהוּ. פְּקִיחָא
 אִיהוּ. וְאַכְנַע תְּדִיר לְמַכִּילָן דְּבִישׁ. אֶצְלַת. וְלְסוּפָא דִּיּוּמִין
 זְעִירִין אֶסְתַּלַּק מֵעֲלֵמָא.

אֶסּוּוּתָא לְהָאִי תִיּוּבְתָא. כִּדִּין אֶשְׁתַּכְּחוּ תִלַּת רְשִׁימִין,
 אוּ אַרְבַּע, וְשָׂרְיִין עַל תְּרִין. תִּלַּת רְשִׁימִין אוּ
 ד' בְּאַרְכָּא וְשָׂרְיִין עַל תְּרִין בְּפוּתִיא. דְּהָא כְּפוּם מְנַהֲגָא
 דְּבַר נָשׁ, הִכִּי מִתְחַלְפִי שְׂרֻטוּטִין, מְזִמֵּן לְזִמֵּן. וְרוּזָא דָּא
^(ישעיהו מ) הַמוּצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וְגו', מֵרַב אוּנִים וְאַמִּין
 כַּח וְגו'.

כְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶחְלַף חֵיילִין וּזְמַנִּין בְּכַכְבֵּי
 שְׂמִיא, יוּמָא דָּא כְּךָ, וְלִיּוּמָא אַחֲרָא כְּךָ. ^(וְדָא אִיהוּ)
 דְּאִמְרִין בְּצִלוּתָא דְּעַרְבִית וּמְחַלִּיף אֶת הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכְבִים כְּפוּם דְּחִלּוּפָא דְּזְמַנִּים

כָּף אִיהוּ מְסֻדָּר בּוֹכָבִים.) כָּפּוּם דְּאָדָם דְּלָגוּ כָּל עוֹבְדוּי. הֲכִי
 אֶתְחַזֵּן בְּהֵאִי רְקִיעָא. וְהֲכִי אֶתְחַזֵּי בְּהֵאִי מִשְׁכָּא דְּהֵאִי
 אָדָם תַּתָּא. דְּאִיהוּ רְקִיעָא, עוֹר דְּחַפֵּיא עַל כָּלָא.
 וְכָלָא כָּפּוּם גְּוּנָא דְּאָדָם דְּלָגוּ, דְּהֵאִי לְזַמְנִין קָאִים
 בְּדִינָא, לְזַמְנִין בְּרַחֲמֵי, כְּהֵוּא גְּוּנָא מִמֶּשׁ אַחֲזִי
 לְבַר. לְזַמְנִין כְּהֵאִי גְּוּנָא, וְלְזַמְנִין כְּהֵאִי גְּוּנָא כְּגְוּנָא
 דָּא לְתַתָּא בְּהֵאִי אָדָם, כְּמָה דְּאִמְרֵן, לְזַמְנִין כְּהֵאִי גְּוּנָא,
 וְלְזַמְנִין כְּהֵאִי גְּוּנָא, וְרָזָא דָּא אֶת ז' אֶתְכֻלִּיל בֵּיה אֶת
 י'.

וְרִזִּין אֱלִין בְּאַצְבָּעוֹן (דף ע"ז ע"א) דִּימִינָא, בּוֹזְעִירָא וּבְרַבְרָבָא.
 וְסִימָן (דברים א) כְּקָטָן כְּגֹדוֹל תִּשְׁמַעוֹן. אֱלוֹ תִרִין
 אַצְבָּעוֹן בְּרִזִּין אֱלִין, וְהֲכִי אֵינּוֹן בְּרִזִּין דְּאוֹלִיפְנָא מְנִיָּה
 דְּמַר, (ולא אינון) בְּרִזִּי דְּרַב יִיסָא סָבָא. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה
 שְׂרָטוּטִין אַחֲרָנִין, דְּאִקְרוּן כְּלֵהוּ תוֹלְדוֹת, וְאֵינּוֹן תוֹלְדוֹת
 אָדָם, כְּמָה דְּכֻתִּיב, (בראשית ב) תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהֵא
 אֶתְמַר, דְּכָלָא רָזָא דָּא. כְּגְוּנָא דָּא תוֹלְדוֹת אָדָם, בְּכָל
 אֵינּוֹן דִּיּוֹקְנִין דְּאַנְפִּין, וּבְכָל אֵינּוֹן דְּקְאִמְרֵן. וּבְאֱלִין
 תוֹלְדוֹת דְּשְׂרָטוּטֵי יְדִין, דְּאֶתְחַזֵּיין בְּרִזִּין פְּנִימָאִין, כְּמָה
 דְּאֶתְחַזֵּי.

זֶה סֵפֶר תוֹלְדוֹת אָדָם, לְשְׂרָטוּטִין, סִימָן זר"ה פס"ן.

רִזִּין לְחֻפִּימֵי לְבָא, רִזְהִס"ף, חָמֵשׁ אֲתוּוֹן, בְּחֵמֶשׁ תִּרְעִין,
לְמַנְדַּע חֻכְמָה בְּסוּכְלָתָנוּ.

תִּרְעָא קִדְמָאָה, ר'. בִּידָא אֵית שְׂרֻטוּטִין דְּקִיקִין,
וְשְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. וְכֻלְהוּ מִתְעַרְבֵי דָא עִם דָּא.
שְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין דְּאֵית בִּידָא, כִּד אֵינּוֹן תִּרִין בְּאַרְכָּא,
וְתִרִין בְּפּוֹתֵיָא, וְאַחִידוּ דָא בְּדָא, דָּא אֵיהוּ בְּרִזָּא דְּאָת
ה', וּבְרִזָּא דְּאָת ר' וְדַחֵי לְאָת ז', וְנָטִיל אֲלִין תִּרִין אֲתוּוֹן.
בְּפּוֹתֵיָא נָטִיל ה', בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימֵן דִּילֵיהּ ה"ר.
דָּא אֵית לֵיהּ בִּידָא שְׂמָאֲלָא כְּהֵאֵי גְוּוֹנָא בְּאֲלִין שְׂרֻטוּטִין
רַבְרַבִּין. אֲבָל אֵינּוֹן שְׂרֻטוּטִין זְעִירִין דְּנָטִילָא יְמִינָא,
לָא נָטִילָא שְׂמָאֲלָא. דִּימִינָא נָטִילָא, חַד שְׂרֻטוּטָא דְּקִיק
לְעִילָא בְּאַרְכָּא, וְחַד שְׂרֻטוּטָא דְּקִיק לְתַתָּא, דְּאַחִיד בֵּין
אֵינּוֹן תִּרִין שְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. בְּפּוֹתֵיָא אֵית חַד שְׂרֻטוּטָא
דְּקִיק, דְּאַחִיד לְתַתָּא בְּאֵינּוֹן תִּרִין דְּשְׂרִיָּא עָלֵיהּ.
וּבְשְׂמָאֲלָא לָאו הָכִי, וְרִזָּא דִּילֵיהּ אֵיהוּ בִּימִינָא, וְלָאו
בְּשְׂמָאֲלָא.

הֵאֵי אֵיהוּ בַר נֶשׁ, דְּלִזְמִנִין תְּאִיב בְּבֵיתָא, וְלִזְמִנִין
בְּאַרְחָא, דָּא לָא שְׂכִיף לְבֵיהּ בְּהֵאֵי וּבְהֵאֵי. כִּד
אֵיהוּ בְּבֵיתָא תְּאִיב בְּאַרְחָא, וְכִד אֵיהוּ בְּאַרְחָא, תְּאִיב
בְּבֵיתָא. אֲצִלַּח תְּדִיר בְּאַרְחָא, וְלִזְמִנִין בְּבֵיתָא. דָּא אֲצִלַּח
בְּאוּרֵיָתָא, וּבְרִזֵי דְּאוּרֵיָתָא אֵי אֲשַׁתְּדַל בְּהוּ. הֵאֵי חָמֵי

בְּשֵׁנְאוֹי, תּוֹעֲלֶתָא לְסַגִּיאִין בֵּיהּ. עֲצֵלָא אִיהוּ בְּמַלְי
 דְּעֵלְמָא. אִי אַתְעַר, אַתְעַרוֹן לְאוֹטָבָא לִיהּ מְלַעִילָא. זְכִי
 בְּמַלְוִי. דָּא אִיהוּ חֲמִידָא וּמְפִידָא מְמוֹנָא. טָב עֵינָא אִיהוּ.
 צְלוֹתִיה אֲשַׁתְּמַע. נְחִית וְסָלִיק בְּמְמוֹנָא.

דָּא אִיהוּ דְּלִזְמַנִּין מִתְבַּר לְבֵיהּ לְגַבִּיהּ מְאָרִיָּה. וּכְדִין
 אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׂרָטוּטִין זְעִירִין, דְּמַעֲבָרֵן בְּהֵוֹא
 שְׂרָטוּטָא דְּקִיקָא, דְּאֲתוּסְףּ עַל אֵינֹון תְּרִין דְּפוֹתִיא, וְרוּזָא
 דָּא ה' דְּמִתְחַבְּרָא עִם ר'. דָּא אֲרַחָא, דָּא בֵּיתָא. דָּא
 חֲדוּהָ, דָּא עֲצִיבוּ, דָּא תּוֹעֲלֶתָא, דָּא עֲצֵלָא, דָּא טָב
 עֵינָא, דָּא חֲמִידָא, וּמְפִידָא מְמוֹנָא. דָּא מִתְבַּר לְבֵיהּ, וְתַב
 לְמְאָרִיָּה.

תְּרַעָא תְּנַיִנָא, ז'. בֵּימִינָא, בְּקִסְטִירוֹ דְּקוֹלְטָא, רְשִׁימִין
 שְׂכִיחִי, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׂרָטוּטִין רַבְרַבִּין
 בְּפוֹתִיא, וְתְרִין רַבְרַבִּין בְּאֲרַכָּא, וְחַד מְאֵינֹון דְּאֲרַכָּא,
 אֶחָיד בְּאֵינֹון תְּרִין דְּפוֹתִיא, וְחַד אַחְרָא לָא אֶחָיד בְּהוּ.
 הָאִי אִית פִּסְלוֹ בְּזֻרְעִיהּ, מְסֻטְרָא דְּאֲבוּי, אוּ מְסֻטְרָא
 דְּאֵמִיהּ.

וּכְדִין מִשְׁתַּכְּחִי לְתַתָּא מְאֵינֹון תְּלַת שְׂרָטוּטִין דְּפוֹתִיא,
 תְּרִין שְׂרָטוּטִין דְּקִיקִין, דְּאֶחָידֵן בְּהוּ לְתַתָּא. הָאִי
 אִיהוּ בַר נָשׁ, מְתַקֵּן עוֹבְדוּי, קָמִי בְּנֵי נָשָׁא, וְלְבֵיהּ לָא
 קְשׁוּט. וְלִזְמַנָּא דְּסִיב, אַהֲדַר לְאַתְתַּקְנָא. כְּדִין אֲשַׁתְּכַחוּ

אִינּוֹן תִּרִין שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְכָּא, אַחֲדִין בְּאִינוֹן דְּפוּתִיא,
 דָּא עִם דָּא. וְתִרִין אַחֲרֵנִין עִמְהוֹן בְּאַמְצְעִיתָא, דְּקִיקִין,
 וְדָא בְּאַרְכָּא. וְתִלְת דְּקִיקִין בְּפוּתִיא, וְרִזָּא דָּא ו' דְּ
 דְּמִתְחַבְּרָא בְּאֵת ר'.

וְכֹד אִיהוּ סִיב וְתֵב כְּדָקְאֲמָרִן, אֲתִתְקִין אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת
 ר', וְאֲתִתְחַבְּרָא בְּאֵת ו'. לְבִתֵּר כֹּד הָאִי אֲתִתְקִין, אִיהוּ
 תְּדִיר בְּלַחֲשִׁוֹ, וְכֹל עוֹבְדוּי בְּלַחֲשִׁוֹ. אֲבָל לָאוּ אִיהוּ
 בְּקִיּוּמָא כְּדָקְא חֲזִי בְּגִין דְּהֵהוּא פְּסִלוֹ, עַד לָא אֲתִיֵּיאֲשָׁא

בֵּיהּ. (מכאן אוליפנא מאן דפסיל זרעיה עד תלת דרין לא אתיֵיאֲשָׁא ההוא פסילו (דף ע"ז
 ע"ב) מלפֿשֿבֿשא. בגין כֿר תננין ווי ליה לההוא בר נש דפסל זרעיה וְלֹא חֲזִיש לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּה.
 פְּסִיל זֶרְעִיָּה וְדֵאִי.

וְלְבִתֵּר דְּאֲתִיֵּיאֲשָׁא. הֵהוּא פְּסִילוֹ, כְּדִין אֲשֶׁתְּכַחוּ
 שְׁרֵטוּטִין בִּידָא יְמִינָא, אַרְבַּע וְחֲמִשׁ. אַרְבַּע
 בְּאַרְכָּא, חֲמִשׁ בְּפוּתִיא. וְרִזָּא דָּא ו', וְאֲתִתְחַבְּרָא בְּאֵת ה'.
 הָאִי לְזִמְנִין אֲצִלַּח, לְזִמְנִין לָא אֲצִלַּח. אֲצִלַּח בְּאוּרִיֵּיתָא,
 וְלִסוּף יוּמוּי, אֲצִלַּח אֲפִילוֹ בְּמִמוּנָא.

תִּרְעָא תְּלִיתָאָה, ה'. בִּימִינָא, כֹּד אֲשֶׁתְּכַחוּ חֲמִשׁ
 שְׁרֵטוּטִין בְּפוּתִיא, וְתִלְת בְּאַרְכָּא, וְאֲשֶׁתְּכַח
 הֵהוּא שְׁרֵטוּטָא דְּאַמְצְעִיתָא מֵאִינוֹן תִּלְת, דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא
 דָּאֵת ה', וְאֲסִתְמִיךְ בְּאוּת ס'.

בְּזִמְנָא דְּאֲשֶׁתְּכַח הֵהוּא שְׁרֵטוּטָא דְּאַמְצְעִיתָא, דְּעָאֵל

וְאֶחִיד גּוֹ אֵינּוֹן חֲמֵשׁ שְׁרֻטוּטִין דְּפּוֹתֵיָא, דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ
 עָצִיב וְרָגִיז גּוֹ בֵּיתֵיהּ, וּבְגוֹ בְּנֵי נֶשׂא לָאו הָכִי. קִמְצָן
 אִיהוּ בְּבֵיתֵיהּ, וְרָגִיז וְכַפִּין, וּלְזַמְנִין לָא. לְבַר מִבֵּיתֵיהּ
 לָאו הָכִי. אֶצְלַח בְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. כַּד אֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרֵייתָא
 אֲסַתְּכִיל זְעִיר וְאֶתְהַדַּר בָּהּ. מְהֵימְנָא אִיהוּ, אֲבַל לָאו כֹּל
 זְמָנָא. וְהֵהוּא זְמָנָא דְלָאו מְהֵימְנָא, אַחְזִי גְוּוֹן קְשׁוּט, וְלָא
 קְשׁוּט בְּשְׁלִימוֹ. בְּדִינָא יֶצְלַח. מְהֵימְנָא אִיהוּ בְּרוּזִין
 דְּאוּרֵייתָא, דָּא אִיהוּ בְּרוּזָא דָּאֵת ה', וְאֶתְחַבַּר בְּאֵת ס'.

וְאִי אַרְבַּע שְׁרֻטוּטִין בְּפּוֹתֵיָא, וְחֲמֵשׁ בְּאַרְכָּא, תְּרִין
 מְאֵינּוֹן דְּאַרְכָּא, עָאֲלִין גּוֹ אֵינּוֹן אַרְבַּע, דָּא אִיהוּ
 בַר נֶשׁ חֲדַי בְּבֵיתֵיהּ, וְאֶתְחַזֵּי עָצִיב לְבָא לְבַר, וְלָאו הָכִי
 דְּכִיּוֹן דְּמַלְלִיל עִם בְּנֵי נֶשׂא, אַחְזִי חֲדוֹ וְאֶתְכּוּוֹן בְּמַלּוּי.
 תְּלַת שְׁרֻטוּטִין זְעִירִין עָאֲלִין גּוֹ אֵינּוֹן דְּאַרְכָּא, דָּא אִית
 לֵיהּ חַד רְשִׁימוֹ אוּכְם בְּגוּפֵיהּ, וְתַלְתַּת שְׁעָרִין תְּלִיין
 בְּהֵהוּא רְשִׁימוֹ, וְהֵהוּא רְשִׁימוֹ אִיהוּ כְּעַגּוּלָא, וְחַד תְּבִירָא
 (חֲבוּרָא) בְּרִישִׁיָּהּ. וְלֵהֲאִי רְשִׁימָא, קָרְאֵן לֵיהּ חֲפִימֵי לְבָא,
 דִּידְעִין רְזִין אֲלִין, רִישׁ נֶשְׂרָא. רְשִׁימוֹ דָּא, אֶתְחַזֵּי
 לְזַמְנִין, בֵּין כְּתַפּוּי. וּלְזַמְנִין, בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וּלְזַמְנִין,
 עַל יְדָא יְמִינָא בְּאַצְבָּעוּי.

אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ נֶשְׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְחַ מִישָׁר בְּתִיקוֹנוּי,
 יִסְתַּלַּק לְעוֹתָרָא וְלִיקָרָא. וְאִי הֵהוּא רִישׁ נֶשְׂרָא

אֶת־הַפֶּךָ לְאַחֲרָא, יִזְכֶּה לְבָנִין לְזִמְנִין. אֲבָל כִּד אִיהוּ סִיב,
 יִזְכֶּה לְעוֹתָרָא יִתְיר, וְלִיקָר סִגְיָא, יִתְיר מֵעוֹלָמוּי, וְיִצְלַח
 בְּאוֹרֵייתָא, אִי אֲשֶׁת־דִּל בֵּה.

רִישׁ נִשְׂרָא דָא, אֶתְחַזֵּי לְזִמְנִין אוֹכְמָא, וְלְזִמְנִין גְּוֹון
 דְּלֹא סוּמָק זַעִיר, דְּלֹא אֲצֻטְבַּע כָּל כַּף. לְזִמְנִין
 בְּשַׁעֲרֵין לְזִמְנִין שְׁעִיעַ, וְכֹלָא חַד סִימְנָא אִיהוּ, וּבַחַד
 דִּינָא אֶתְדִן.

וְאִי הֵהוּא גְּוֹון סוּמָק אֲצֻטְבַּע יִתְיר, וְקָאִים בְּגוּוֹנִיָּה, זִמְן
 זַעִיר הוּא דְאֲצֻטְבַּע, בְּגִין דְּאֵלִין גְּוֹוִנִין, לְזִמְנִין
 קִיִּימִין גְּהִירִין, וְלְזִמְנִין חֲשׁוּכִין. וְאִי אֲצֻטְבַּע הֵהוּא סוּמָק
 וְנִהִיר, כְּדִין אִית בִּידָא שְׁמָאֵלָא, תְּלִת שְׁרְטוּטִין בְּאַרְכָּא,
 וְתִלְת בְּפוֹתֵיָא, וְחַד דְּקִיק עַל אֵינּוֹן דְּפוֹתֵיָא, וְחַד דְּקִיק
 עַל אֵינּוֹן דְּאַרְכָּא. וּבִידָא יְמִינָא אֶתּוּסָף חַד בְּפוֹתֵיָא
 בְּלַחֲדוּי. הֵאִי בַר נָשׁ שְׁכִיב בְּבַדְתָּ, וְלֹא תָב מִיָּנִיָּה
 לְמֵאֲרִיָּה.

וְכִד תָּב בְּתִיּוּבְתָא, אֲשֶׁתְּאָרוּ אֵינּוֹן שְׁרְטוּטִין בִּידָא
 שְׁמָאֵלָא, וְהֵהוּא דְאֶתּוּסָף בִּימִינָא, אֶתְעָדִי מִיָּנִיָּה,
 וְאֶתְעָדִי הֵהוּא סוּמָקָא, דְּלֹא אֶתְחַזֵּי נִהִיר כָּל כַּף מִיָּנִיָּה.
 וְלְזִמְנִין דְּאָף עַל גַּב דְּתָב, לָא אֶעְדִּיו מִיָּנִיָּה הֵהוּא
 סוּמָקָא, עַד זִמְן. הֵאִי אִיהוּ בְּרוּזָא דְאֶת ה', וְאֶתְעָדִי אֶת
 ס', וְעָאֵל תְּחוֹתוּי אֶת י', וְאֶתְחַבֵּר אֶת ה' בְּאֶת י'. הֵאִי

בְּעֵי תְקוּנָא לְנַפְשִׁיהַּ בְּבִהִילוֹ. חֲפִימָא דְלִבָּא דְחָמִי לִיהַּ,
חֻבְתָּא אִית עָלֶיהָ, לּוֹמַר לִיהַּ זֵיל אֲסִי לְנַפְשָׁךְ.

וְאִי תִלְת שְׁרֻטוּטִין בְּאַרְכָּא, וְחַד בְּפּוֹתִיא, דָּא אִיהוּ
בְּרֻזָּא דָּאֵת ה' בְּלַחֻדְיָה. וּלְזַמְנִין אֶתְחַבֵּר בְּרֻזָּא דָּאֵת
ז'. הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ תְּאִיב בְּתַר בְּצַעֲיִן דְּעַלְמָא. וְאִי לָאו,
רְדִיף בְּתַר נָשִׁין, וְתִיאֻבְתִּיהַּ נְאוּפִים. וְאַף עַל גַּב דְּתְאִיב
לְבַצְעִין דְּעַלְמָא, הָאִי לָא אֲעֵדִיו מְנִיָּה, וְלָא אַכְסִיף.
עֵינּוּי שְׁקִיעִין וּמְלִיל בְּהוּ.

אִי תַב לְמֵאֲרִיָּה מִתְחַלְפִי שְׁרֻטוּטִין. תִּלְת בְּפּוֹתִיא וְחַד
לְאַרְכָּא, וְאִינּוֹן תְּרִין דְּקִיקִין (ד' ע"ח ע"א) קִימִין
בְּקִיּוּמָא, כְּדִין רְעוּ דִּילִיָּה יִתִּיר בְּאַתְתִּיָּה, וְאַתְדַּבֵּק בָּהּ.
חַד דְּקִיקִי יִתִּיר, עָאֵל בֵּין אִינּוֹן תְּרִין דְּקִיקִין. כְּדִין
אֶתְחַבֵּר אֵת ה' בְּאֵת ז'.

וְאִי שְׁרֻטוּטָא חַד בְּאַרְכָּא וְאַרְבַּע בְּפּוֹתִיא, וְתִלְת דְּקִיקִין
קִימִין עַל הַהוּא חַד, וְחַד עַל אִינּוֹן אַרְבַּע. עַל
דְּרוּעָא שְׁמַאלָא, אִית לִיהַּ תִּלְת קְסֻטְרִין דְּקִיקִין,
דְּאֵתִילִידוּ בֵּיהּ מִיּוּמִין זַעִירִין, וְחַד שְׁעָרָא תִלְיָא, בְּהַהוּא
חַד דְּרִישָׁא. הָאִי אִיהוּ רְדִיף בְּתַר נְאוּפָא דְּאֵשֶׁת חֲבֵרִיָּה.
מֵאֲרִיָּה דְּזוּדוּנָא אִיהוּ. אֲגֻזִים בְּעֵינָא שְׁמַאלָא, בְּלָא
מְלוּלָא כָּלֵל, וְאַשְׁלִים. וּבְגִין דְּאִיהוּ מֵאֲרִיָּה זְדוּנָא, לָא
חֵישׁ לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּה, לְאַתְבָּא קְמִיָּה. לְבַתַּר קְטִיל חוּיָא
לִיהַּ, אוּ בַר נָשׁ סוּמְקָא.

וְאִי אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, וְתִלְתַּת בְּפּוֹתֵיא, וְאִינּוֹן דְּסִלְקִין
 לְעֵילָא אַעְדֵּיו מִנִּיה. הֵאֵי, תִּבְרַ לְבֵיה לְגִבֵּי מְאֵרִיה,
 וְתִבְ בְּתִיבְתָא. כְּדִין אִיהוּ בְּרוּזָא דְּאֵת פ', וְאַתְחַבְר בְּאֵת
 ה'. עַל אֵלִין, וְעַל אִינּוֹן דְּכּוּוֹתֵיה, כְּתִיב, (ישעיה נז) שְׁלוֹם
 שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב.

עַד הֵכָא, כָּל אִינּוֹן רְזִין דְּתוֹלְדוֹת אָדָם, דְּאִינּוֹן תּוֹלְדוֹת,
 דְּאֵתִילִידוּ בֵּיה מִזְמַן לְזְמַן, כְּפּוּם אַרְחוּי דְּבַר נָשׁ.
 זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּאִינּוֹן דִּיתְבִּין קָמִיה דְּמַר, וְזָכוּ לְמִשְׁמַע
 מְפּוּמִּיה רְזִין דְּאוּרִייתָא. זַכָּאָה אִינּוֹן בְּהֵאֵי עֲלָמָא,
 וְזַכָּאִין אִינּוֹן לְעֲלָמָא דְּאֵתִי. אֲמַר ר' שְׁמַעוֹן, זַכָּאִין אֵתוֹן
 חֲבַרְיָא, דְּכָל רְזִין לָא אָנִיס לְכוּ, כַּמָּה דּוֹכְתִין עֲלָאִין
 אוֹדְמָנָן לְכוּ לְעֲלָמָא דְּאֵתִי.

פְּתַח וְאֲמַר (שמות יד) וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשֵׁי חַיִּל יִרְאִי
 אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אַמֶּת שׁוֹנְאֵי בְּצַע, הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ.
 אֲבָל וְאַתָּה תַּחֲזֶה, תִּבְחַר לָא כְּתִיב. אֵלָא תַּחֲזֶה: לְפּוּם
 חִיזוּ דְּעֵינִין. בְּמֵאֵי. בְּדִיוקְנָא דְּבַר נָשׁ בְּאֵלִין שִׁית סְטָרִין
 דְּקָאמְרִתּוֹן וְכֹלָא בְּהֵאֵי קָרָא. וְאַתָּה תַּחֲזֶה, חַד, בְּשַׁעְרָא.
 מִכָּל הָעָם, תִּרִין, בְּמִצְחָא. אֲנָשֵׁי חַיִּל, תִּלְתַּת, בְּאַנְפִּין.
 יִרְאִי אֱלֹהִים, אַרְבַּע, בְּעֵינִין. אֲנָשֵׁי אַמֶּת, חָמִשׁ,
 בְּשַׁפּוּן. שׁוֹנְאֵי בְּצַע, שִׁית, בְּיָדִין. בְּשִׁרְטוּטִיהוֹן.
 דְּאֵלִין אִינּוֹן סִימְנִין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ בְּנֵי נָשָׂא,

לְאִינּוֹן דְּרוּחַ חֲכָמַתָּא שְׂרִיא עֲלֵייהּ. וְעַם כָּל דָּא, מִשֶּׁה
 לָא אֶצְטְרִיךְ דָּא, אֶלָּא מַה כְּתִיב, וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חֵיל
 מִכָּל יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּרוּחָא קוּדְשָׁא הוּא אֲתֵי לְגַבִּיּהּ,
 וְאוּדַע לֵיהּ, וַיְבִיָּה הוּא חֲמֵי כְּלָא.

מִנָּא לָן, דְּכְתִיב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי. בְּאִים אֵלַי
 לָא כְּתִיב, אֶלָּא בָּא אֵלַי, דָּא רוּחַ קוּדְשָׁא, דְּהוּא
 אֲתֵי לְגַבִּיּהּ, וַיְבִיָּה הוּא יַדַּע, וְלָא אֶצְטְרִיךְ לְכָל דָּא
 לְאַסְתְּכָלָא וּלְעֵינָא, אֶלָּא לְפּוּם שַׁעְתָּא הוּא יַדַּע מִשֶּׁה.
 כְּהֵאִי גְוּוּנָא, יַדַּע שְׁלֵמָה מְלָכָא, יַדַּע בְּכוֹרְסִיָּהּ, דְּרוּחַ
 קוּדְשָׁא שְׂרִיא עָלֶיהּ, דְּכָל מֵאן דְּקָרִיב לְכוֹרְסִיָּהּ,
 דְּחִילוֹ וְאִמְתָּא נְפִיל עָלֶיהּ, וַיְבִיָּה הוּא דָּאִין דִּינָא בְּלָא
 סְהַדִּין. בְּגִין דְּדִיוֹקְנִין הוּוּ בְּכוֹרְסִיָּהּ, וְכָל מֵאן דְּמִקְרַב
 בְּשַׁקְרָא, מְכַשְׁפָּא הַהוּא דִּיוֹקְנָא, וְהוּא יַדַּע שְׁלֵמָה
 מְלָכָא, דְּבְשַׁקְרָא קָאֲתֵי. בְּגִין כֵּן, אִימְתָּא דְּכוֹרְסִיָּהּ הוּא
 נְפִיל עַל כְּלָא, וְכֻלְהוּ אֶשְׁתְּכַחוּ זַכָּאִין קָמִיָּהּ.

מְלָכָא מְשִׁיחָא בְּרִיחָא, כְּמַה דַּאתְּ אָמַר (ישעיה יא) וְהִרְיָחוּ
 בִּירָאת יי' וְלָא לְמַרְאָה עֵינָיו יִשְׁפּוּט וְגו'. וְתַלְת
 אֵלִין, דְּנֻוּ עֲלֵמָא, בְּלָא סְהַדִּין וְהִתְרָאָה. שְׂאָר בְּנֵי עֲלֵמָא
 עַל פּוּם סְהַדִּין, עַל מִימַר אֹרְיִיתָא. חֲפִימִין דְּאֶשְׁתְּמוּדַעָן
 בְּאִינּוֹן דִּיוֹקְנִין, עֲלֵייהּ לְאִזְהָרָא לְבְנֵי עֲלֵמָא, וְלְמִיָּהּ
 אֶסּוּתָא לְבְנֵי נְשָׂא, וְלְאֶסִי נְפִשִׁיָּהּ. זַכָּאִין אִינּוֹן בְּהֵאִי
 עֲלֵמָא, וְזַכָּאִין אִינּוֹן בְּעֲלֵמָא דַּאתֵי.

(שמות ט) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו', דְּשֻׁלִיט
 בֵּיהּ אֹרִיא"ל לֵיהּ, רַב מְמָנָא, וְתַלְתַּת מָאָה וּשְׁתַּיִן
 וְחִמְשׁ רַבּוּא מְשָׁרְיִין עִמֵּיהּ, כְּחוּשְׁבָן יוּמֵי שִׁתָּא. וְכֻלְהוּ
 אֵית לֹון תַּלְתַּת מָאָה וּשְׁתַּיִן וְחִמְשׁ מִפְתָּחֹן נְהוּרִין, מִהֵהוּא
 נְהוּרָא דְנַפְקָא מִגּוֹ חֲשַׁמַּל עֲלָאָה פְּנִימָאָה גְּנִיז וּסְתִים,
 דִּי רִזִין דְּאֲתוּוֹן קְדִישִׁין עֲלָאִין דְּשָׁמָא קְדִישָׁא, (דף ע"ח ע"ב)
 תַּלְיִין בֵּיהּ.

וְאִיהוּ רְזָא דְאִישׁ תָּם, מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים.
 תָּם: דְּתַמָּן סִיּוּמָא וְקִשְׁרָא דְתַפְּלִין, (בראשית כד)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם הוּא. וּבְדִיוֹקְנֵיהּ, קִימָא רְזָא דְחֲשַׁמַּל
 פְּנִימָאָה עֲלָאָה טָמִיר וְגְנִיז. וְכֻל נְהוּרִין סְתִימִין עֲלָאִין
 נְקִיט אִיהוּ, וְנַפְקֵי מִנֵּיהּ, וְכֻלְהוּ מְשָׁרְיִין נְקִיטֵי אֵינּוּן
 מִפְתָּחֹן דְּהֵהוּא נְהוּרָא דְנַפְּיק מִגּוֹ חֲשַׁמַּל.
 וְהֵהוּא נְהוּרָא, כְּלִיל בְּתָרִין נְהוּרִין, וְאֵינּוּן חֵד. נְהוּרָא
 קְדָמָאָה, אִיהוּ נְהוּרָא חוּרָא, דְּלֹא שְׁלֵטָא בֵּיהּ
 עֵינָא, וְדָא אִיהוּ נְהוּרָא דְגְּנִיז לְצַדִּיקֵיָּא. כְּמָה דְאֵת
 אָמַר (תהלים צ) אֹר זָרוּעַ לְצַדִּיק וְגו'. נְהוּרָא תְּנִינָא, אִיהוּ
 נְהוּרָא מְנַצָּא מְלַהֲטָא, כְּגוּוֹן סוּמָק. וְאֵתְכֻלִּילוּ תְרִין
 נְהוּרִין כְּחֵד, וְהוּוּ חֵד.

וְהֵאִי אֹרִיא"ל רַב מְמָנָא, וְכֻל אֵינּוּן מְשִׁירִיִן, נְטִילֵי
 תְּהוּא נְהוּרָא, וּבְגִין דְּכְלִיל בְּתָרִין, אֲקָרִי

תְּאוּמִיִּם. וְעַל דָּא שְׁלֵטָא בֵּיהּ, תְּהוּא מְזִלָּא דְאַקְרִי בְּרוּזָא
 דִּילֵיהּ תְּאוּמִים, וּבֵיהּ אֲתִיְהִיבַת אֲוֵרִייתָא. וּמִכָּאן
 אֲתַמְשְׁכָּאן דְּרַגִּין לְתַתָּא, עַד דְּסִלְקִין בְּשִׁמְהֵן, (ס"א לְאַנְהָגָא)
 לְאַנְהָרָא עֲלֵמָא.

כֹּל שְׂאָר מְזִלֵי, לִית לֹון פֶּה וְלִשׁוֹן, וְהֵאֵי אֵית לֵיהּ פֶּה
 וְלִשׁוֹן כְּלִילָן כַּחֲדָא. וְעַל דָּא בְּאוֹרִייתָא, (יְהוֹשֻׁעַ א)
 וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה כְּתִיב. יוֹמָם, לְקַבֵּל לִשׁוֹן. לַיְלָה,
 לְקַבֵּל פֶּה. וְכֹלָא כְּלִיל כַּחֲדָא. וּבְכֹלָא סְלִיק תְּאוּמִים.

תּוֹמִים כְּתִיב, וְעַל רוּזָא דָּא כְּתִיב תּוֹמִים, (בְּרֵאשִׁית כד) וְהִנֵּה
 תּוֹמִים בְּבִטְנָה. אֵי תִימָא דְבִגִין תְּרוּוִייהוּ קָאֲמַר.
 לָאוּ הֲכִי, דְהָא עֵשׂוֹ לָא סְלִיק בְּרוּזָא דָּא. אֵלָא בְּגִין יַעֲקֹב
 קָאֲמַר, וּשְׁבַחָא דָּא, דְהוּהוּ בְּמַעְהָא דְהֵהִיא צְדָקָת, קָא
 מְשַׁבַּח קָרָא. וּבְגִין דְהוּהוּ תַמְן הֵהוּא רִשְׁע, אֲסַתְּלַק מִתַּמְן
 אֶלְפֵי.

וְכֹלָא רוּזָא חֲדָא. יַעֲקֹב נָטִיל בְּרוּזָא דִּילֵיהּ, תְּרִין יַרְחִין
 נִיסָן וְאִיִּיר, וְאֲתַכְּלִיל אִיהוּ בְּרוּזָא דְסִיּוֹן, דְּאִיהוּ
 תְּאוּמִים. עֵשׂוֹ, נָטִיל בְּרוּזָא דִּילֵיהּ, תְּרִין יַרְחִין תַּמּוּז
 א"ב, וְאִיהוּ לָא אֲשַׁתְּכַח, וְאֲתַאֲבִיד, דְהָא אֶלּוּ"ל לָאוּ
 דִּילֵיהּ הוּא, וְאֶפִּילוּ א"ב, ט' יוֹם אֵינּוֹן דִּילֵיהּ, וְלָא יִתִּיר,
 וְאֲתַאֲבִיד, וְלָא אֲשַׁתְּכַח, וְלָאוּ אִיהוּ בְּרוּזָא דְתְּאוּמִים,
 אֵלָא אֲתַפְּרֵשׁ לְחוּדֵיהּ, וְסֵטָא לְסֵטְרָא אַחֲרָא בְּאַפִּיסָה

וְשָׁמְמוּ, כִּמָּה דַּאתְּ אָמַר, (תהלים ט) הָאוֹיֵב תָּמוּ חַרְבוֹת
לְנִצָּחַת.

וּבְגִין דִּיעֵקֵב אִיהוּ תְּאוּמִים, אֲתִיְהִיבַת אוֹרִיִּיתָא לְבְנוֹי
בַּחֲדָשׁ תְּאוּמִים, וְאוֹרִיִּיתָא בְּרִזָּא דְתְּאוּמִים, תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. בַּחֲדָשׁ תְּלִיתָאִי, לְעַם
תְּלִיתָאִי, בְּדַרְגִּין תְּלִיתָאִין, תּוֹרָה תְּלִיתָאִי: תּוֹרָה,
נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. וְכֹלָא חַד.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. פְּרֻשַׁתָּא דָּא בְּהַאי קָרָא אוּקְמוּנָה
לִיָּה לְעֵילָא. תָּאנִי רַבִּי חֲיִיא, בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמָטוּ
יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְסִינַי, כְּפָנִישׁ לְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְזַרְעֵינָּ דִישְׂרָאֵל, וְאַשְׁגַּח לִיָּה בְּכֻלְהוּ, וְלֹא אֲשַׁכַּח
בְּכֻלְהוּ זְרַעָא דִישְׂרָאֵל פְּסֻלוּ, אֶלָּא כְּלָהוּ זְרַעָא קְדִישָׁא,
כְּלָהוּ בְּנֵי קְשׁוּט.

בְּהַהוּא זְמַנָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, הַשְּׁתָּא
אַנָּא בְּעֵי לְמִיְהַב אוֹרִיִּיתָא לְיִשְׂרָאֵל, מְשִׁיךְ לְהוּ
בְּרַחֲמֵינָּ דְאַבְהֵן, בְּרַחֲמֵינָּתָא דְרַחֲמֵינָּא לְהוּ, וּבְאַתְוּוֹן
דְּעַבְדִּית לְהוּ. וְאַתְּ הוּי לִי שְׁלוּחָא, וְאַתִּיב מְלִין אֵלִין.
אָמַר ר' יוֹסִי אָמַר ר' יְהוּדָה, כִּן אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמֹשֶׁה, בְּמִלָּה דָּא הוּי לִי שְׁלִיחָא מְהֵימְנָא, לְאַמְשַׁכָּא
יִשְׂרָאֵל אַבְתְּרָאִי.

וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יי' מִן הָהָר (שמות ט)

וְגו'. וּמָשָׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, לְאַתְרָא דְפְרִישָׁן גְּדַפּוּי
 דְּשְׁכִינְתָּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וְגו'.
 תֵּאֲנֵן אָמַר ר' יְהוּדָה, כֹּל זְמַנָּא דְגִלּוּפֵי מַלְפָּא עֲלָאָה
 מִתִּישְׁרֹן בְּאַתְרֵיהּ, עֲלָמִין כְּלָהוּ בְּחִידוֹ, וְכֹל
 עוֹבְדֵי מִתִּישְׁרֹן בְּקִיּוּמֵיהּ. (מאן כֹּל עוֹבְדֵי מִתִּישְׁרֹן בְּקִיּוּמֵיהּ) כְּמָה
 דְאַתְּ אָמַר, (שמות לד) אֵת מַעֲשֵׂה יְי' כִּי נֹרָא הוּא. מַאי כִּי
 נֹרָא הוּא. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (דברים י) הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. מַאי (דף ע"ט ע"א)
 וְהַנּוֹרָא. דָּא יַעֲקֹב. וְכֹתִיב, (בראשית סח) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם,
 כְּתַרְגוּמוֹ, גְּבַר שְׁלִים. שְׁלִים בְּכֻלָּא. כִּךְ כֹּל עוֹבְדֵי
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִימִין בְּשְׁלִימוֹ, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים.
 תְּנִיָּא, רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, יוֹמָא חַד הָוָה קָאִימְנָא קָמִיהּ דְר'
 יְהוּדָה סָבָא, שְׂאִילְנָא לֵיהּ, מַאי דְכֹתִיב, (בראשית
 כח) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נּוֹרָא וְגו'. מַאי קָא חֲמָא, דְקָאֵמַר
 דְאִיהּ נּוֹרָא. אָמַר לִי, חֲמָא שְׁלִימוֹ דְמַהִימְנוּתָא קְדִישָׁא,
 דְהָוָה שְׁכִיחַ בְּהָוָה אֲתֵר, כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא. וּבְכֹל אֲתֵר
 דְהוּי שְׁלִימוּתָא שְׁכִיחַ, אֶקְרִי נּוֹרָא.
 אֲמִינָא לֵיהּ, אִי חָכִי, אֲמַאי תְּרַגּוּמוֹ דְחִילוֹ, וְלֹא שְׁלִים.
 אָמַר לִי, לֵית דְחִילוֹ אֶלָּא בְּאַתְרֵי דְהוּי שְׁלִימוּתָא
 שְׁכִיחַ, וּבְכֹל אֲתֵר דְהוּי שְׁלִימוּתָא שְׁכִיחַ, אֲתֵקְרִי נּוֹרָא.